

Másnap a 301-esben

Tegnap is több ezren rótták le kegyeletüket Nagy Imre és sorstársai sírjánál. A temetés világviszhangjáról és a tegnapi eseményekről a 3. oldalon számolunk be.

Másnap a 301-esben

Mintha a semmiből jönnének a virág-szállakat szorongató, hallgató emberek. Szombat reggel, a temető környéke csendes, a bejáratnál sem parkol több autó a szokásosnál. A nehéz vaskapun belül azonban szinte észrevétlenül tömeggé rendeződik a kint még gyérnek tetsző sereg.

A sor egyetlen irányba, a 301-es parcella felé kigyózik. Idősek, fiatalok, gyerekek zarándokolnak Nagy Imre, Gimes Miklós, Losonczy Géza, Maléter Pál, Szilágyi József sírjaihoz és az 1956 minden hősi halottját és mártírját jelképező sírhalomhoz.

Virágok, virágok és virágok! Virágok a kézben, a nemzeti emlékhely sétánya mentén és a frissen felhantolt sírokon. Mécsek, gyertyaszálak kerülnek elő a zsebekből, a táskák mélyéről, s fellobban a gyufa lángja. Ezernyi gondolat kavarg az agyokban. Miért kellett erre ilyen sokáig várni? — mormogja valaki, s a körülötte állók rábólintanak. Ismeretlenek nyújtanak kezét egymásnak, kis csoportok verődnek össze, majd oszlanak szét. A beszélgetésekben visszaköszönnék az előző gyásznapi és az utóbbi negyven év történései.

A kopjafák és fejfák tövében is kivégzettek nyugszanak. Ma sem tudjuk pontosan: hányan? Néhány sírt a hozzátartozók kérésére megjelöltek, s a végeláthatatlan sorban érkezők ezeket a kőtáblákat is virággal árasztják el. Egy füvel benőtt sírhalom mellett idős pár ácsorog. A férfi mozdulatlan, az asszony viszont kis lapátot

húz elő szatyrából, túrni kezdi a földet. Nem figyeljük tovább, elfordulunk.

Sok kézben ott a fényképezőgép, a videokamera. Emez csak elvétve kattant, amaz ritkán zizeg. Nincs szükség rájuk. A fényérzékeny papír, a celluloidszalag nem rögzítheti azt, ami sejtiig hatol, s ott rak-tározódik el...

K. L.